

Skall Dammfridiket återuppstå? eller Dr Stahres fantastiska idé

Publicerad i *Asfaltblänk och Vattenstänk* nr 4/1990.

Börje Odeholm

”Mynningen gestaltas som en källa ur det fördolda. Stenar dämpar och regisserar vattnets rörelse vid de stora regnen. Under torrare förhållanden ger stensättningen bäckassociationer.”

För länge sedan porlade vattnet i Dammfridiket, som rann upp nere vid Hyllie gård och fortsatte norrut, förbi Stamhem och Gamlegård, genom Kroksbäckes villaområde och fram till Pildammarna, där det utmynnade i Pildammsdiket. Numera är diket kulverterat i hela sin längd.

På den slätt, där förr Dammfridiket rann fram, ligger nu välkända stadsdelar som Kroksbäck, Holma, Bellevuegården m fl. Vid regnväder samlas det där stora vattenmängder i dagvattenledningarna. Dessa byggdes för så länge sedan att man då inte kunde förutse att Malmö skulle växa så våldsamt. Följden har blivit överbelastning av ledningarna och källaröversvämningar. Om man kunde leda vattnet från dessa nyare stadsdelar direkt ut till Öresund, skulle man radikalt minska på översvämningarna.

Idén

En som länge har sysslat med denna problematik i olika former är Peter Stahre på VA-divisionen. Bl a har han på cykel fortplantat sig i det aktuella området och spejat och grunnat. Efter ett tag dök en idé upp. Den var rätt fräck. Man skulle kunna leda dagvattnet från korset Stadiongatan-Lorensborgsgatan genom Stadionparken och Pildammsparken längs Carl Gustafs väg fram till Rönneholmsvägen. Där, i Carl Herslowsgatan, finns en stor dagvattenledning som utmynnade i Parkkanalen. Den kan man ansluta till. Men — och här kommer det fräcka — i Stadionparken skulle man inte ha någon kulvert. Man skulle ha ett öppet dike. Det skulle visserligen bli djupt, men det borde gå att få det att se snyggt ut och öppna diken är på modet nu.

Idéanhängare värvas

Peter testade idén på några medarbetare samt på några parkkollegor. Reaktionen blir ganska enstämig. Idén anses vara radikal men värd att utreda närmare. Men vem farao skulle ha tid med ett såpass stort jobb?

Idéutredare värvas också

Nu har VA-divisionen genom åren haft samarbete med de tekniska högskolorna, både den i Lund och den i Luleå. Eleverna där skall utföra ett examensarbete och vi har tidigare med gott resultat prövat att anlita teknologer för uppdrag, som varit lämpade för detta. Saken fixades på no time även i det här fallet.

Idéutredarna själva

I början av maj dök de upp, presenterade sig som Tilla Larsson från Skillinge och Ann-Christin Sundahl från Karlskrona. De var i stort sett färdiga med sina studier på LTH, en enda tenta kvar — och så examensarbetet. Uppdraget verkade intressant, de var ivriga att komma igång. Men först skulle de på studieresa till Mexiko och USA.

Utredningsarbetet

Den förste augusti hade flickorna lyckligen återvänt till hemlandet och det var dags att sparka igång jobbet. Utgångsmaterial hade under tiden tagits fram inom projekteringsbyrån. Moment ett var att studera detta samt ge sig ut i terränglådorna och få ett klart synminne av hur det ser ut på den tilltänkta sträckan. När denna väl spikats definitivt, gällde det att inventera alla hinder på vägen i form av el- och telekablar, fjärrvärme, gas m m. Man fick även börja titta på hur utredningen skulle kunna

redovisas, alltså skriva ett första manusutkast. Så var det dags att etablera närmare samarbete med parkfolket, enkannerligen landskapsarkitekt Tiina Sarap-Quist (TSQ). Medan hon ägnade sig åt de estetiska problemen, ägnade sig Tilla och Ann-Christin åt hydrauliska beräkningar. För dessa användes det danska datorsystemet MOUSE, som har varit i bruk på VA-divisionen de senaste åren. Det ger möjligheter att simulera olika belastningsfall, beräkna min- och max-flöden m m.

Så var TSQ färdig med sina planer, sektioner och perspektivbilder över det tilltänkta diket mellan Stadion och Lorensborg. Uppdraget hade nu avancerat så långt att det var dags för ett första koncept. När det kom studerades innehållet ivrigt av några involverade medarbetare på VA-divisionen. Diskussioner följde med författarna, synpunkter ventilerades och detaljer finputsades. I mitten av november förelåg så koncept nr 2. Nu vidtar arbete med layout, framtagning av korrektur och till sist tryckning.

Vad händer sedan?

Jo, flickorna skall lägga fram sitt examensarbete på sin institution. Undertecknad sätter en peng på att profetens betyg blir gott. Utredningen är ett gediget arbete och presentationen av detsamma är tilltalande. Sedan kan de övergå till att skaffa jobb, och utsikterna får nog bedömas som goda.

Beställaren, VA-divisionen, får presentera materialet för politikerna i gatunämnden och så är det viktigt att få ut det i massmedia. På sista änden är ju allmänhetens åsikter mycket intressanta. Vänta och se. Asfaltblänk och Vattenstänk återkommer.